

2016.gada 13.decembrī

Kuģošanas drošība/ vides aizsardzība
21.Cirkulārs**Par jūras transporta oglekļa dioksīda emisiju
monitoringu, ziņošanu un verifikāciju****EIROPAS NORMATĪVIE AKTI
(reģionālas prasības)**

2015.gada 1.jūlijā stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/757 par jūras transporta oglekļa dioksīda emisiju monitoringu, ziņošanu un verifikāciju (ES MRV)¹. Regula nosaka, ka no 2018.gada 1.janvāra kuģošanas sabiedrībām jāveic oglekļa dioksīda emisiju monitoringu un ziņošanu par kuģiem ar bruto tīrību **viens 5000**, kas ienāk, iziet vai kuģo starp ES ostām neatkarīgi no to karoga. Mērķis, ieviešot šo Regulu, ir noteikt atsevišķu kuģu emitēto oglekļa dioksīda daudzumu noteiktā laika posmā un kuģošanas sabiedrībām izvērtēt savu kuģu energoefektivitāti.

Šī Regula ir kā pirmais solis trīssoļu pieejai² siltumnīcefektu radošu gāzu emisiju mazināšanai no jūras transporta.

Datumu kopsavilkums

Datums	Veicamais pasākums	Papildus informācija	Regulas pants
Līdz 2017.gada 31.augustam	Kuģošanas sabiedrība iesniedz verificētajam monitoringa plānu ³ tā apstiprināšanai	<i>Monitoringa plānā jānorāda izvēlētajā CO₂ emisiju monitoringa un ziņošanas metode un cita attiecīga informācija.</i>	6.pants
Sākot ar 2018.gada 1.janvāri	Kuģošanas sabiedrībām jāveic CO ₂ emisiju monitorings	<i>Katra kuģa CO₂ emisiju (degvielas patēriņa dati un attiecīgie mērījumi un aprēķini) monitorings par katru reisu atsevišķi un 12 mēnešiem, izmantojot attiecīgu metodi CO₂ emisiju noteikšanai</i>	8.pants
Sākot ar 2019.gadu līdz katra gada 30.aprīlim	Kuģošanas sabiedrība iesniedz Komisijai un karoga valstu iestādēm emisiju ziņojumu ³ par laikposmu, kuru verificētais verificējis kā apmierinošu	<i>Emisiju ziņojums par CO₂ emisijām un citu attiecīgu informāciju. Ziņojumu verificē neatkarīgs akreditēts verificētais.</i>	11.pants
Līdz tā gada 30. jūnijam, kas seko ziņošanas laikposma	Uz kuģa jābūt derīgam atbilstības dokumentam ³ , kuru izsniedz verificētais	<i>Uz kuģiem, kas ienāk vai atrodas kādas dalībvalsts jurisdikcijā esošā ostā vai iziet no tās. Dalībvalstu</i>	18.pants

¹ Regula ieviešama dalībvalstīs tiešā veidā bez tās pārņemšanas nacionālajos normatīvajos aktos.

² Trīssoļu pieeja: 1.Datu ievākšana; 2.datu analīze; 3.lēmumu pieņemšana, kas skar uz tirgu vērstus pasākumus (piemēram, emisiju kvotas).

³ Monitoringa plāna, Emisiju ziņojuma un Atbilstības dokumenta satura paraugs (veidlapa) ir noteikts ar Eiropas Komisijas īstenošanas aktu – Regulu 2016/1927.

beigām (t.i. sākot ar 2019.gada 30.jūniju)	par iepriekšējo kalendāro gadu.	<i>iestādēm⁴ ir pienākums pārbaudīt vai uz kuģa ir derīgs atbilstības dokuments.</i>	
--	---------------------------------	---	--

MARPOL KONVENCIJAS VI PIELIKUMS (*starptautiskās prasības*)

Starptautiskās Jūrniecības organizācijas (IMO) Jūras vides aizsardzības komitejas (MEPC) 70.sesijā pieņēma grozījumus MARPOL konvencijas VI pielikumā, ar kuriem, līdzīgi kā ar ES MRV Regulu, noteiks obligāto kuģa degvielas patēriņa datu ievākšanu un ziņošanu kuģiem ar bruto tilpību **5000 un vairāk sākot ar 2019.gada 1.janvāri**.

Apkopotu datu ziņošana jāveic savai karogvalstij pēc katra kalendārā gada beigām, pēc kā karogvalsts izsniedz Paziņojumu par Atbilstību. Karogvalsts iesniedz saņemtos datus IMO izveidotajā “Kuģa degvielas patēriņa datubāzē”. IMO būs pienākums sagatavot ikgadēju ziņojumu Jūras vides aizsardzības komitejai, apkopojot visus saņemtos datus. Ir paredzēts, ka šī datubāze būs anonīma, lai nebūtu iespējams atpazīt konkrētu kuģi, ņemot vērā dažādu kuģošanas sabiedrību konfidencialitātes principus, pārveidojot kādu noteiktu kravu.

Grozījumi ir pieņemti ar IMO MEPC rezolūciju **MEPC.278(70)**, kas stāsies spēkā **2018.gada 1.martā**.

Datumu kopsavilkums

01.03.2018.	Stājas spēkā grozījumi MARPOL konvencijas VI pielikumā
Līdz 31.12.2018. (ieskaitot)	SEEMP ⁵ jāiekļauj: <ul style="list-style-type: none"> ✓ datu ievākšanas izvēlētā <u>metode</u>; ✓ <u>procedūra</u> iegūto datu ziņošanai savas karogvalsts administrācijai.
Sākot ar 01.01.2019.	Datu ievākšana saskaņā ar SEEMP
<u>Trīs mēnešu laikā pēc katra kalendārā gada beigām</u>	Kuģošanas sabiedrība iesniedz iegūtos datus savas karogvalsts Administrācijai
Ne vēlāk kā <u>vienu mēnesi pēc Paziņojuma par atbilstību (Statement of Compliance)</u> izsniegšanas	Administrācija <u>nodrošina</u> , ka iesniegtie dati tiek ievietoti IMO kuģa degvielas patēriņa datubāzē, izmantojot IMO izstrādātu standartizētu ziņošanas formātu

IMO un ES REGULĒJUMU SAVSTARPĒJĀ IETEKME

Jaunizveidotā globālā sistēma nedaudz atšķiras no ES MRV Regulas. Kā piemēru var minēt ziņošanas kārtību – MARPOL kontekstā kuģis iesniedz ziņojumu Administrācijai (karogvalstij), kura tālāk ievieto šo informāciju IMO datu bāzē, turpretim Regulā ir noteikts, ka kuģis pats ziņo Eiropas Komisijai ziņojuma ievietošanai Eiropas Komisijas izveidotajā datu bāzē.

Ņemot vērā pieņemtos IMO grozījumus, Regulā ir paredzēts, ka „*Gadījumā, ja ir panākta starptautiska vienošanās par siltumnīcefekta gāzu emisiju globālu monitoringa, ziņošanas un verificācijas sistēmu vai par globāliem pasākumiem, lai samazinātu jūras transporta siltumnīcefekta gāzu emisijas, Komisija šo regulu pārskata un attiecīgā gadījumā ierosina grozījumus šajā regulā, lai nodrošinātu saskaņošanu ar minēto starptautisko vienošanos.*”

Šobrīd Regulas ietvaros ir pieņemti divi Eiropas Komisijas deleģētie akti un divi īstenošanas akti.

⁴ Atbilstības dokumenta pārbaude veicama saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/16/EK (2009. gada 23. aprīlis) par ostas valsts kontroli.

⁵ SEEMP – *Ship Energy Efficiency Management Plan*.

Normatīvais akts	Numurs	Datums	Apraksts	ES MRV Regulas pants
KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA	2016/2071	22.09.2016.	Grozījumi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2015/757 attiecībā uz CO ₂ emisiju monitoringa metodēm un noteikumiem par citas attiecīgās informācijas monitoringu	5.panta 2.punkts
	2016/2072	22.09.2016.	Par verificācijas darbībām un verificētāju akreditāciju (kompetences un procedūras)	15.panta 5.punkts (verifikācija) 16.panta 3.punkts (akreditācija)
KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA	2016/1927	04.11.2016.	Par monitoringa plānu, emisiju ziņojumu un atbilstības dokumentu veidlapām	6.panta 5.punkts (plāns) 12.panta 2.punkts (ziņojums) 17.panta 5.punkts (atbilstības dokuments)
	2016/1928	04.11.2016.	Par to, kā nosaka pārvadāto kravu kuģu kategorijām, kas nav pasažieru kuģi, ro-ro kuģi un konteinerkuģi	II pielikuma A daļas 2.punkts

Savukārt IMO ietvaros ir pieņemti grozījumi SEEMP izstrādes vadlīnijās par degvielas patēriņa datu ievākšanu, kas pieņemti ar IMO MEPC rezolūciju **MEPC.282(70)**.

IMO joprojām notiek darbs pie šādiem atbalsta dokumentiem jauno noteikumu ieviešanai:

- Vadlīnijas Administrācijām par datu verificācijas procedūrām;
- Vadlīnijas IMO kuģa degvielas patēriņa datubāzes izveidošanai un uzturēšanai;
- MEPC Cirkulārs kuģiem, kuru karogvalsts nav MARPOL konvencijas VI pielikuma puse, kas iesniedz datus IMO datubāzē.

SVARĪGI!

Regula paredz datu ievākšanu (monitoringu) jau sākot ar 2018.gada 1.janvāri atšķirībā no jaunajām MARPOL konvencijas VI pielikuma prasībām. Šo datumu Regulā nav paredzēts grozīt. Kuģošanas sabiedrībām ir jāapzinās, ka IMO MEPC rezolūcijā, ar kuru groza MARPOL konvenciju, ir paredzēts aicinājums veikt datu ievākšanu uz brīvprātības principa jau pirms noteiktā datuma. Tātad kuģiem, kuģojot Eiropas Savienības ūdeņos jāsāk ieviest reģionālas prasības no 2018.gada, bet pārējie no šī gada var sākt ievākt datus uz brīvprātības principa.

Tā kā Regula paredz veikt monitoringu gadu ātrāk, kuģošanas sabiedrībām **līdz 2017.gada 31.augustam** ir jāpagatavo un jāiesniedz monitoringa plānu akreditētam verificētājam tā apstiprināšanai.

ES MRV ATBILSTĪBAS CIKLS

